

Urazy zębów mlecznych

Emil Korporowicz

Zakład Stomatologii Dziecięcej WUM

Kierownik Zakładu: Prof dr hab. n. med. Dorota Olczak-Kowalczyk

Badanie podmiotowe

Prawidłowo przeprowadzony wywiad i badanie podstawą sukcesu terapeutycznego

Wywiad

- Okoliczności urazu (czas, miejsce)
- W jaki sposób doszło do urazu (siła urazu, kierunek jej przyłożenia)
- Czy udzielono wcześniej pierwszej pomocy
- Czy wystąpiła utrata przytomności, zawroty głowy, wymioty, nudności, bóle głowy lub amnezja

Wywiad

- Czy zęby były wcześniej uszkodzone
- Czy występują zaburzenia w zgryzie
- Czy występuje reakcja na zimno i ciepło
- Czy występuje ból samoistny
- Czy występuje ból przy gryzieniu

Wywiad ogólnolekarski

- Choroby ogólnoustrojowe, przyjmowane leki
- Alergie

Czynniki warunkujące proces gojenia

zależne od pacjenta

- wiek i stopień rozwoju korzenia
- stan higieny jamy ustnej i uzębienia
- ogólny stan zdrowia
- **czas zgłoszenia się do lekarza**
- jakość współpracy, w tym stosowanie się do zaleceń

związane z urazem

- rodzaj i ciężkość uszkodzenia
- współwystępowanie uszkodzeń

Uwaga!

- Utrata przytomności
- Wymioty
- Zaburzenia widzenia
- Zaburzenia słuchu
- Zaburzenia mowy
- Zaburzenia równowagi
- Niekontrolowane oddawanie moczu
- Rozważenie potrzeby profilaktyki przeciwtężcowej

Badanie przedmiotowe

- Badanie tkanek miękkich
  - określenie ewentualnej obecności ciał obcych
- Badanie tkanek twardych
  - ✓ badanie ruchomości zębów
  - ✓ stwierdzenie ewentualnych pęknięć i złamań
  - ✓ ocena stanu miazgi
  - ✓ ustalenie współistniejących zwicnięć
- Badanie warunków zgryzowych
- Badanie ruchomości SSŻ i toru ruchów żuchwy

Uwaga!

- Nieprawidłowe ruchy w stawach
- Nierówność źrenic
- Zbaczanie języka
- Niesymetryczne działanie mięśni
- Wyciek płynu lub krwi z nosa/ucha

Badania dodatkowe

- RTG
- RTG tkanek miękkich
- Pantomogram
- Zdjęcia zgryzowe
- Tomografia (CBCT)

RTG tkanek miękkich

Przy występowaniu urazu penetrującego wargę należy wykonać zdjęcie rtg z kliszą ustawioną między łukiem zębowym i wargą z 25% czasem ekspozycji

Rozpoznanie : _____
 _____
 _____
 Plan leczenia : _____
 _____
 _____
 Plan Wizyt Kontrolnych : _____
 1-2 tyg   3-4 tyg   6-8 tyg   4 mes   6 mes   1 rok   oo
 nie

Leczenie endodontyczne : _____
 _____
 _____
 Szynowanie : _____
 _____
 _____

KARTA URAZU

Imię, nazwisko _____ Data ur _____
 Płeć _____

Ocena neurologiczna

Nudności	Bóle głowy : ...	Nie	Tak...	Wymoty ...	
Łzota promienności :	Nie	Nie	Przed	W trakcie	Po
Zaburzenia pamięci :	Nie	Tak...			
Podobne widzenie	Nie	Tak			
Ograniczenie ruchów gałek ocznych	Nie	Tak			
Różnica źrenic	Przód	W trakcie	Przed	W trakcie	Po

Historia Urazu

Data _____ Godzina _____
 Leczenie prowadzone poza Zakładem _____ Nie _____ Tak...
 Złuszczenie dołgowności _____ Nie _____ Tak...
 Całkowite Zwężenie zęba _____ Nie _____ Tak...
 Gdzie znaleziony...
 Kto? _____ Nie _____ Tak...
 Zamierzony _____ Nie _____ Tak...
 Przypadkowy _____ Nie _____ Tak...
 Przemity przed replantacją _____ Nie _____ Tak...
 Tak... _____

Profilaktyka przeciwłebkowa _____ Nie wymagana _____ Tak...
 Antybiotyki _____ Nie _____ Tak...

Badanie Zewnętrzne :

Krwawienie	Nie	Tak			
Uszkodzenia skóry	Nie	Tak...			
Obrazienia	Nie	Tak...			
Uszkodzenia kostnego	Nie	Tak...			
SOZ	Nie	Tak...			
Ruchomość	Przed	W trakcie	Przed	W trakcie	Po

Badanie Wewnętrzne

Uszkodzenia słuchówki	Nie	Tak...
Uszkodzenia drzazgi	Nie	Tak...
Złuszczenia czołowe	Nie	Tak...
Złuszczenia wyrostka	Nie	Tak...
Przesmaranie czołowe	Nie	Tak...
Wada zgryzu	Nie	Tak...
Uszkodzenia	Nie	Tak...

Poprzednie Urazy

	Nie	Tak...
--	-----	--------

Procedury opracowano na podstawie

International Association of Dental Traumatology
 DENTAL TRAUMA GUIDELINES Revised 2012

www.dentaltraumaguide.org

Urazy zębów mlecznych

- Ułożenie zawiązków zębów stałych w stosunku do korzeni zębów mlecznych

- Ułożenie zawiązków zębów stałych w stosunku do korzeni zębów mlecznych

Złamanie korony zęba w obrębie szkliwa i zębiny

- Diagnostyka RTG
- Zabezpieczenie GI/mat. złożonym

Złamanie w obrębie szkliwa i zębiny z obnażeniem miazgi

- RTG – ocena stopnia rozwoju korzenia
- Czas jaki upłynął od urazu
- Rozległość obnażenia
- Stan miazgi
- Leczenie biologiczne/ekstirpacja miazgi/ekstrakcja

Złamanie korzenia

- Lokalizacja złamania
- Przebieg linii złamania
- Ilość odłamów
- Bez przemieszczenia odłamu koronowego - obserwacja
- Przemieszczenie odłamu koronowego – delikatna repozycja lub ekstrakcja. Odłamek korzeniowy pozostawia się do samoistnej resorpcji

Złamanie koronowo-korzeniowe

- Ocena kliniczna i radiologiczna (przebieg linii złamania/obecność obnażenia miazgi)
- W razie obnażenia miazgi lub braku możliwości szczelnej odbudowy – zazwyczaj ekstrakcja

Złamanie wyrostka zębodołowego

Diagnostyka

- Ruchomość fragmentu wyrostka zębodołowego wraz z grupą zębów
- Zdjęcie pantomograficzne, zdjęcia sumacyjne

Pierwsza pomoc

- Repozycja odłamanego fragmentu
- Szynowanie - 4 tygodnie
- Zaopatrzenie tkanek miękkich

Nadwichnięcie

- Zwiększona ruchomość bez zmiany pozycji w łuku zębowym
- Obserwacja

Intruzja

Konieczna ocena ryzyka uszkodzenia zawiązków zębów stałych!!!

- Korzeń przemieszczony przedsiolkowo – samoistna reerupcja
- Korzeń przemieszczony podniebiennie - ekstrakcja

Ekstruzja

- Ocena ruchomości, stopnia rozwoju zęba
- Ekstruzja <3mm, niezakończony rozwój wierzchołka – repozycja lub obserwacja
- Pozostałe przypadki - ekstrakcja

Zwichnięcie całkowite

- Zębów mlecznych nie replantujemy!
- RTG – ocena czy fragment lub ząb nie został w zębodole

Zalecenia po urazie

- Wzorowa higiena jamy ustnej
- Stosowanie antybakteryjnych płukanek/żeli z chlorheksydyną przez 7-14 dni
- Mięka dieta przez 7-10 dni
- Unikanie sportów kontaktowych

Dziękuję za uwagę!